

Saatesanat aloitteen kirjoittajalta.

Olen saanut useita yhteydenottoja tähän aloitteeseen liittyen. Niissä on tuotu esiin erilaisia aloitteen ongelmakohtia. Kommenteissa on yleisesti käsitelty kolmea näkökulmaa:

1. opettajat eivät halua valvoa kännykkäkieltoa. Tai valvominen on "mahdotonta"
2. yläkoulussa oppilaat tarvitsevat kännyköitä nähdäkseen esimerkiksi lukujärjestykseen liittyvän viestinnän
3. perustuslain tulkinta tekee aloitteen toimeenpanon haastavaksi

Ymmärrän hyvin nämä näkökannat. Tarkoitus ei ole kuormittaa opettajia vaan palauttaa kouluun työrauha. Niin opettajille kuin oppilaille. Tarkoitus luoda yhtenäiset ja mahdollisimman kattavat säännöt älypuhelinien ja älykellojen käytön estämiseksi kouluaikana. Ja, että nämä säännöt tulevat ylhäältä päin, jolloin ne ovat samat kaikille eikä opettaja- tai koulukohtaisia. Tutkimusten mukaan työrauha on parantunut merkittävästi kouluissa, joissa älypuhelinien käyttö on kielletty ja opettajien palaute kännykkäkiellosta on ollut positiivista. Kohta 2. Yläkouluissa tiedotus on muuttunut pikaviestityyppiseksi, mutta näin ei tarvitse olla. Ennen kännykkäaikaa lukujärjestyksien muutokset on onnistuneesti kommunikoitu eteenpäin. Se onnistuu myös jatkossa, kun halua on.

Ymmärrän myös, että aloitteeseen liittyy lainsäädännöllisiä haasteita. Fakta on, että lapsilla on oikeuksia, jotka ovat ristiriidassa keskenään. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään ja turvalliseen lapsuuteen. Kaikille lapsille kuuluu oikeus käydä koulua. Toteutuuko turvallinen lapsuus somen alustoilla? Toteutuuko oikeus koulunkäyntiin ja opetukseen, jos kännykät tulevat väliin? Miksi lapsen oikeus kännykkään arvotetaan korkeammalle kuin nämä? Oletteko huomanneet, että on yleisesti tunnettu sääntö, että kouluun ei saa viedä omia leluja. Mutta kännykän tuomista ei muka voida kieltää. Miksi kännykkä ja lelut olisivat eri lainsäädännön piirissä? Miksi lelusääntö hyväksytään ja sitä noudatetaan, mutta kännykkään ei voi soveltaa samaa sääntöä?

Halusin kirjoittaa aloitteen kattamaan oppituntien lisäksi myös välitunnit sillä tutkimusten mukaan merkittävä osa kiusaamisesta välitunneilla tapahtuu kännyköiden kautta. Usein tämä kiusaaminen täyttää henkisen väkivallan määritelmän. Lisäksi toivoisin, että tulevaisuudessa lapset ja nuoret katsoisivat välitunneilla kännyköiden sijaan toisiaan ja puhuisivat toisilleen. Koulujen välitunnit ovat tärkeä sosiaalinen tapahtuma, jossa luodaan suhteita, harjoitellaan yhdessä oloa ja kommunikointia. Nämä ovat tärkeitä taitoja, jotka vähentävät nuorten ahdistuneisuutta tässä ja nyt. Lisäksi em. taidot ovat välttämättömiä yhteiskunnassa selviämiseen ja niiden merkitys korostuu kun nuoret aikuistuvat ja aloittavat itsenäisen elämän. Näiden taitojen karttuminen ei toteudu jos he ovat itse kukin katse liimautuneena omaan kännykkäänsä.

Koulun retket sisällytin aloitteeseen, sillä myös ne ovat opetustapahtumia ja kännyköiden käyttö häiritsee opetusta.

Muita syitä miksi tämä aloite on tärkeä

Tutkimukset osoittavat, että 13-16 vuotiaiden nuorten itsetuhoisuus on kasvanut vuoden 2010 jälkeen 78% tytöillä ja 134% pojilla. 10-14 vuotiaiden itsemurhayritykset ovat kasvaneet vuoden 2010 jälkeen 188% tytöillä ja 48% pojilla. [Lähde kuvat alla]. Nämä tulokset ovat Pohjoisamerikasta sekä Iso-Britanniasta.

13-16 vuotiaista tytöistä ahdistuneisuusoireita koki vuonna 2018 20% ja vuonna 2023 (vain viisi vuotta myöhemmin) luku oli jo 31%. [1] [Nuorten ahdistuneisuus on lisääntynyt merkittävästi - Lääkärilehti \(laakarilehti.fi\)](#)

Kun katsotaan käyrä ja tilastoja, nuorten pahoinvointi on kiihtyvässä kasvussa. Tutkimus toisensa perään osoittaa, että kännyköiden käyttö vahingoittaa lasten ja nuorten mielenterveyttä sekä koulusta suoriutumista.

Hyvät valtuutetut. Muistatteko vielä edellisen kokouksemme? Siellä pidettiin useita puheenvuoroja, joissa oltiin huolestuneita nuorten mielenterveyden häiriöistä. Joten kyse ei ole ns. suuren maailman ongelmasta vaan se on läsnä joka päivä myös Hämeenkyrössä.

Mutta tämä voidaan muuttaa. Useissa maissa, myös Suomessa, on jo kouluja, joissa älypuhelimet on kielletty kouluaikana ja muutokset ovat olleet dramaattisia.

Esimerkiksi.

<https://www.hs.fi/tiede/art-2000010384823.html>

Norjassa tehty tutkimus koulujen kännykkäkiellosta osoitti, "tytöiltä vähenivät käynnit psyykkisen oireilun vuoksi esimerkiksi psykologien vastaanotolla 60 prosenttia."

"Tytöiltä paranivat hieman sekä yleisarvosanat että matematiikan tulokset ... arvosanoihin vaikutti vain se, että kännyköitä ei saanut lainkaan tuoda kouluun tai oppilaiden piti luovuttaa ne säilöön ... Puhelimen äänettömälle laittaminen ei vaikuttanut arvosanoihin"

Siis. Kännykät kiellettiin kouluaikana. Tyttöjen psyykinen oireilu väheni 60% ja arvosanat paranivat. Jos me oikeasti olemme huolissamme nuorten hyvinvoinnista, kuinka näin tehokas keino asian parantamiseen voitaisiin jättää käyttämättä?

Vastaavia artikkeleja, tutkimuksia sekä asiantuntijoiden lausuntoja löytää valtaisan määrän parin hakusanan googletuksella luotettavista lähteistä kuten Helsingin sanomat, YLE, Lääkärilehti ja Turun Yliopisto. Asiantuntija toisensa jälkeen vetoaa vanhempiin ja kouluihin rajoittamaan voimakkaasti lasten ja nuorten kännykän käyttöä kouluaikana. Lainsäädäntöä asiasta ei voida jäädä odottamaan, sillä tilanne on akuutti ja ilman toimenpiteitä nuorten syösykierre jatkuu.

Ja siksi tämä aloite, kirjoitettussa kattavuudessaan, on niin tärkeä.

Terveisin,
Suvi Järvenpää

PS Selkeintä niin opettajille kuin oppilaille olisi, että kännykät kerätään pois koulupäivän alkaessa ja ne palautetaan koulupäivän päättyessä. Hartaasti pyydän, että viranhaltijat etsivät perustelut, joiden nojalla näin voidaan toimia. Kuten yllä on kirjoitettu, lapsilla on oikeuksia jotka ovat ristiriidassa keskenään. Arvotetaan korkeimmalle oikeudet työrauhaan, opetukseen ja turvalliseen tilaan. Myös opettajilla on oikeuksia, jotka eivät toteudu jos oppilaat häiritsevät opetusta ja koulupäivää kännyköiden käytöllä.

5 Teens Admitted to Hospitals for Nonfatal Self-harm (Ages 10-14)

